

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор,
директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

3. Сервіс аудиту, незалежної оцінки, бухгалтерського та управлінського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://bakertilly.ua>

4. Інфографічний довідник діяльності АПК 2019-2020 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://agribusinessinukraine.com/>

ВПЛИВ АНАЛІЗУ ЛІКВІДНОСТІ І ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

**Кухарук А.А., викладач циклової комісії економічних дисциплін
Відокремлений структурний підрозділ «Одеський технічний фаховий коледж»
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна**

Сукупність взаємодіючих та взаємопов'язаних елементів складають таку складну систему як підприємство. Забезпечення його безперебійної роботи повинно досягатися через правильне управління його господарськими та фінансовими процесами. В системі цього управління особливе місце відводиться ліквідності і платоспроможності.

Платоспроможність підприємства є зовнішньою ознакою її фінансової стійкості і зумовлена ступенем забезпечення оборотних активів довгостроковими джерелами. Тобто платоспроможність встановлює, на скільки підприємство здатне вчасно і повністю погасити власні платіжні зобов'язання перед позичальниками. Аналіз платоспроможності виконується на основі характеристики ліквідності поточних активів, тобто того часу, протягом якого вони перетворюються в грошові кошти [2].

Ліквідності вказує на здатність підприємства швидко покривати свої платіжні зобов'язання за рахунок переведення власних активів з натуральної форми в грошову. Тому цей показник є невід'ємною умовою платоспроможності. Під ліквідністю підприємства розуміють наявність у нього оборотних коштів у достатньому розмірі які необхідні для погашення короткострокових зобов'язань.

Ліквідність балансу - це ступінь покриття зобов'язань підприємства активами, строк перетворення яких у грошові кошти відповідає терміну погашення зобов'язань [3].

Від ступеня ліквідності балансу залежить платоспроможність підприємства. Підприємство вважається платоспроможним у тому випадку, коли в нього є в наявності грошові кошти на розрахункових і валютних рахунках та короткострокові фінансові вкладення у достатньому розмірі, що можуть бути вкладені в його поточну діяльність.

Для аналізу та оцінки зміни рівня платоспроможності та ліквідності порівнюються показники балансу підприємства за різними групами активів і зобов'язань. Аналіз платоспроможності проводиться для оцінки і

прогнозування фінансової діяльності підприємства. Для проведення аналізу ліквідності порівнюють величини платіжних засобів (активів), які згруповані за рівнем ліквідності, з величинами зобов'язань (пасивів), які згруповані за терміновістю сплати (таблиця 1).

Дані таблиці 1 вказують на те, що баланс досліджуваного підприємства за аналізуємий період не є абсолютно ліквідним, оскільки не виконується перше співвідношення ($A1 \geq P1$). У 2018 року високоліквідні активи не покривають найбільш термінові зобов'язання на суму 62038 тис. грн, а у 2019 році – на суму 7516 тис. грн. У відносному вираженні: у 2018 році високоліквідні активи покрили найбільш термінові зобов'язання на 16,42, у 2019 році – на 91,79.

Таблиця 1 - Динаміка показників ліквідності балансу підприємства

Група	Види активів	2018 р.	2019 р.	Група	Види пасивів	2018 р.	2019 р.	Зміна платіжних засобів	
								2018 р.	2019 р.
A1	Високоліквідні	12186	84024	П1	Найбільш термінові	74224	91540	-62038	-7516
A2	Середньоліквідні	127843	148358	П2	Короткострокові	14181	17107	113662	131251
A3	Низьколіквідні	108259	117102	П3	Довгострокові	-	3902	108259	113200
A4	Важколіквідні	103093	111809	П4	Постійні	262976	348744	-159883	-236935
	Баланс	351381	461293		Баланс	351381	461293	-	-

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності підприємства

Незважаючи на те, що у 2019 році високоліквідні активи значно вирости порівняно з 2018 роком, величина їх виявилась недостатньою для покриття найбільш термінових зобов'язань. Решта співвідношень, крім першого, свідчать про наявність оборотних активів у такому обсязі, який дозволяє підприємству підтримувати певну фінансову стійкість.

Порівняння показників ліквідності кожного аналізованого року з оптимальним значенням приведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінка показників ліквідності у 2018-2019 рр.

Показники	2018 р.	2019 р.	Відхилення (+, -)
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,14	0,77	+0,63
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,58	2,14	+0,56
Коефіцієнт загальної ліквідності	2,81	3,22	+0,41
Коефіцієнт платоспроможності	0,14	0,77	+0,63
Коефіцієнт покриття	2,80	3,22	+0,42

Джерело розраховано автором на підставі фінансової звітності підприємства

За даними таблиці 2 значення коефіцієнта абсолютної ліквідності зросло з 0,14 до 0,77, що у динаміці змін вказує збільшення на 0,63. Порівняння цього показника з нормативним значенням ($\geq 0,2$) свідчить про покращення платоспроможності підприємства в 2019 році. Даний коефіцієнт характеризує миттєву платоспроможність і показує, яку частину поточних зобов'язань і забезпечень підприємство має можливість негайно погасити високоліквідними оборотними активами.

Показники коефіцієнта швидкої ліквідності значно перевищують його нормативне значення ($\geq 0,7$) та його фактичне значення за аналізуємий період збільшилося на 0,56. Цей показник характеризує потенційну платоспроможність з урахуванням майбутніх надходжень від дебіторів і показує, яку частину поточних зобов'язань і забезпечень підприємство може погасити.

Коефіцієнт загальної ліквідності оцінює достатність ресурсів оборотних активів для погашення короткострокових зобов'язань. За аналізуємий період даний показник перевищує нормативне значення (≥ 1) та збільшується на 0,41.

Значення показника платоспроможності відповідають нормативним значенням ($\geq 0,1$). Так на кінець 2018 року показник коефіцієнта платоспроможності становив 0,14, а на кінець 2019 року – 0,77, що у динаміці змін спостерігається збільшення на 0,63. Це підтверджує попередні висновки по кожному показнику, що до платоспроможності підприємства.

Найважливішим показником ліквідності та платоспроможності підприємства є коефіцієнт покриття, що характеризує рівень покриття активами підприємства своїх зобов'язань. За даними підприємства коефіцієнт покриття у 2018 році становив 2,80, а у 2019 році – 3,22. За нормативним значенням, якщо даний коефіцієнт > 1 , то підприємство може своєчасно погасити свої зобов'язання і це підприємство має стійкий фінансовий стан.

Виявивши за допомогою аналізу ліквідності і платоспроможності проблеми підприємство має можливість змінити ситуацію на краще. Для цього застосовують різні заходи: контроль за витратами, стимулювання обсягів продажів, підвищення прибутку і такі інші.

У цілому, фінансова стійкість підприємства та його фінансовий стан залежать від ефективності використання всіх видів активів, від швидкості обороту коштів. Тому проведення аналізу ліквідності і платоспроможності є необхідним для контролю за платіжними зобов'язаннями підприємства.

Література

1. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / [Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С. В.]. Полтава, 2016. 430 с.

2. Дорошенко А. П. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті діагностики загального фінансового стану підприємства. Ефективна економіка. 2010. № 3. URL: www.economy.nauka.com.ua.

3. Бержанір І. А. Діагностика показників ліквідності підприємств. Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України: колективна монографія / за ред. Слатвінського М.А. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2016. 151–156 с.

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПОТОЧНИМИ ВИТРАТАМИ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Похольченко О.С., магістрант

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

В умовах ринкової економіки успіх підприємства з точки зору досягнення високого рівня конкурентоспроможності, можливий лише через побудову якісної системи менеджменту, однією з ключових складових якого є управління витратами. Особливої актуальності дієвість та ефективність управління витратами набуває в умовах кризових явищ, які сьогодні і визначають стан не тільки національної, а й глобальної економіки. Така виключна важливість саме цієї складової загального менеджменту викликана необхідністю економії усіх наявних у суб'єкта господарювання ресурсів.

Незважаючи на наявність значної кількості трактувань управління витратами як виду діяльності та функціональної складової менеджменту підприємства, з точки зору практичного аспекту під управлінням витратами варто розуміти процес цілеспрямованого формування витрат за їх видами, місцями і носіями при постійному контролі й стимулюванні їх зменшення, що є важливою функцією економічного механізму будь-якого підприємства [1, с. 87].

Уособлюючи в собі одну зі сторін змісту економіки підприємства, а саме зіставлення витрат господарської діяльності з отриманими результатами, ефективне управління витратами представляє собою один з ключових чинників системи стратегічного розвитку підприємства [2, с. 8]. Так, О. Попов, наголошуючи на ролі управління витратами як елементу оперативного та стратегічного управління зазначав, що управління витратами – це розробляння і реалізація управлінських впливів, заснованих на використанні економічних законів щодо формування та регулювання витрат підприємства відповідно до його стратегічних і поточних цілей [3, с. 128]. Важливо при цьому зауважити про необхідність узгодження оперативних та стратегічних цілей управління витратами, а також відповідних задач і заходів [4, с. 43]. В практичній

- Кушнір О.І., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
 АНАЛІЗ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
 ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАР-
 34. СЬКОЇ І КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗЕЙ УКРАЇНИ 110
 Лобоцька Л.Л., к.т.н., доцент; Галайчук К.І., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса,
 Україна
- СИТЕМА ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
 ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ
 35. Фрум О.Л., к.е.н., доцент; Левченко М.С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса, 114
 Україна
- АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ
 36. Мініна В.О., аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса, Україна 117
- АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ В СИСТЕМІ СВІТОВОГО
 37. РИНКУ 119
 Федорова Т.С., аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
- ВПЛИВ АНАЛІЗУ ЛІКВІДНОСТІ І ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ НА
 ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА
 38. Кухарук А.А., викладач циклової комісії економічних дисциплін, 123
 Відокремлений структурний підрозділ «Одеський технічний фаховий коледж
 ОНАХТ», м. Одеса, Україна
- АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПОТОЧНИМИ ВИТРАТАМИ
 39. ВИНОРІБНИХ ПІДПРИЄМСТВ 126
 Похольченко О.С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
- СТАН РИНКУ І ПРОБЛЕМИ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ НА
 СУЧАСНОМУ ЕТАПІ
 40. Лобоцька Л.Л., к.т.н., доцент; Петренко О.О., магістрант; Присяжнюк К.В., 130
 магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна
- МОДЕЛЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
 ПІДПРИЄМСТВ КОНСЕРВНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ
 41. Фрум О.Л., к.е.н., доцент; Цвірінкалова В.А., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, 133
 Україна, Україна
- ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ
 42. ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ 137
 Шаркова І.І., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
- ОЦІНКА ЯКОСТІ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ
 43. Хачатурян О.С., кандидат економічних наук, Відокремлений структурний 141
 підрозділ «Одеський технічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса, Україна
- THE STATE OF DEVELOPMENT OF THE BIOECONOMY IN ROMANIA
 44. Voicilaş D.M., Assoc.prof.dr., Senior researcher, Romanian Academy, Institute of 144
 Agricultural Economics, Bucharest, Romania
- ОЦЕНКА РОЛИ ПРОФЕССОРОВ В РЕЙТИНГЕ ВУЗА ПРИ ВЫБОРЕ
 45. УНИВЕРСИТЕТА ПОТРЕБИТЕЛЯМИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ 148